

Eerste financiële tussenrapportage 2019

Inhoudsopgave

Leeswijzer	3
Samenvatting.....	4
3O-ontwikkelingen.....	6
Totaaloverzicht 3O-ontwikkelingen.....	7
3O-ontwikkelingen per programma	8
Programma 1. Zorg en Welzijn	9
Programma 2. Werk, inkomen en onderwijs	11
Programma 3. Ontmoeten, sport en cultuur	12
Programma 4. Dynamisch stadscentrum	13
Programma 5. Zuinig op ons klimaat.....	14
Programma 6. Vitale economie.....	15
Programma 7. Mobiliteit	16
Programma 8. Aantrekkelijk wonen in Oss	17
Programma 9. Veilige omgeving	18
Programma 10. Besturen in verandering van tijden	19
Programma 11. Financieel solide	21
Budgettaire neutrale wijzigingen	22
Overige ontwikkelingen	24

Leeswijzer

De eerste financiële tussenrapportage bestaat uit een aantal onderdelen. In deze leeswijzer geven we bij elk onderdeel een korte uitleg.

Algemeen

Deze rapportage maken we sinds een paar jaar. Voor die tijd werden de onderdelen uit deze rapportage in de voorjaarsnota (nu kadernota) verwerkt. Het gaat om de 3O-ontwikkelingen, budgettair neutrale wijzigingen en eventuele overige ontwikkelingen.

De tussenrapportage wordt tegelijk met het jaarverslag en de jaarrekening behandeld.

Samenvatting

In dit hoofdstuk vatten we de uitkomsten van deze rapportage samen.

3O-ontwikkelingen

3O-ontwikkelingen zijn financiële afwijkingen op bestaande activiteiten. Bij de uitvoering van een activiteit kan in de loop van het jaar blijken dat meer geld nodig is om deze volledig uit te kunnen voeren. Aan de andere kant komt het ook voor dat activiteiten met minder geld uitgevoerd kunnen worden dan oorspronkelijk gedacht was. De financiële afwijkingen kunnen dus zowel meevallers als tegenvallers zijn. Deze brengen we 2 keer per jaar in beeld: in deze rapportage en bij de programmabegroting.

De afwijkingen moeten aan 3 criteria voldoen om tot een bijstelling van het budget te kunnen leiden: afwijkingen moeten onuitstelbaar, onvoorzienbaar en onvermijdbaar zijn.

In deze financiële tussenrapportage gelden extra criteria voor 3O-ontwikkelingen: we nemen in principe alleen structurele afwijkingen vanuit de jaarrekening op en incidentele afwijkingen in het jaar zelf.

Budgettair neutrale wijzigingen

Budgettair neutrale wijzigingen zijn wijzigingen die niet inhoudelijk van aard zijn en per saldo geen geld kosten. Deze wijzigingen zijn programma-overstijgend en moeten daarom volgens de voorschriften van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) inzichtelijk gemaakt worden. Wijzigingen boven de € 100.000 lichten we kort toe.

Overige ontwikkelingen

Naast de 3O-ontwikkelingen hebben we met overige ontwikkelingen te maken. In tegenstelling tot de 3O-ontwikkelingen zijn hier nog keuzes in te maken.

Alle ontwikkelingen verwerken we na vaststelling door de gemeenteraad als begrotingswijziging in de administratie.

Samenvatting

In dit hoofdstuk geven we een samenvatting van de uitkomsten van deze rapportage.

Saldo financiële tussenrapportage

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten
- is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten
bedragen x € 1.000

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Saldo programmabegroting 2019-2022	81	-6	146	-1.814
Overige ontwikkelingen	-370	-200	-180	0
Budgettaire neutrale wijzigingen	0	0	0	0
30-Ontwikkeling	2.673	3.015	3.043	3.043
Totaalsaldo	2.383	2.810	3.010	1.230

Het startpunt van deze rapportage zijn de saldi van de programmabegroting 2019-2022. In deze programmabegroting was het saldo voor het jaar 2019 een tekort van € 81.000. Voor het jaar 2020 was er een overschot van € 6.000 en voor 2021 een tekort van € 146.000. Het laatste begrotingsjaar kende een structureel overschot van € 1,8 miljoen.

Door alle financiële ontwikkelingen (30 en overige ontwikkelingen) verwachten we voor alle jaren een tekort. Voor 2019 gaat het om een bedrag van afgerond € 2,4 miljoen. Richting 2020 en 2021 loopt dit op tot € 3 miljoen. Voor het jaar 2022 is er een tekort van € 1,2 miljoen.

Belangrijke oorzaken van het nadeel zijn:

- Hogere kosten voor jeugdzorg (€ 746.000 in 2019 en € 1,7 miljoen vanaf 2020);
- Hogere kosten voor Wmo begeleiding en individuele ondersteuning (afgerond € 1 miljoen structureel);
- Hogere kosten voor Bijzondere bijstand (€ 395.000 structureel);
- Hogere kosten voor de Regiotaxi (€ 225.000 structureel).

Voor deze nadelen verwachten we richting de programmabegroting een nadere analyse en keuzemogelijkheden. De uitwerking hiervan bieden we u aan via een raadsinformatienota.

Het saldo wordt verder bepaald door de volgende 30-ontwikkelingen:

- Eenmalig extra kosten voor VSO Sonnewijser (€ 462.000);
- Lagere uitvoeringskosten WWB (€ 156.000 structureel vanaf 2020);
- Lagere kosten voor leerlingenvervoer (€ 150.000 vanaf 2019).

Daarnaast bevat deze rapportage een aantal overige ontwikkelingen. Bij deze posten zijn er keuzemogelijkheden. Het gaat om de volgende wijzigingen:

- Verlenging van de pilot straatcoaches (€ 120.000 uit de post onvoorzien);
- Opheffen van de reserve ISV (€ 270.000 voordeel);
- Het afkomen van de reserve beheerkosten startersleningen (€ 680.000 verdeeld over meerdere jaren);
- Een aanvraag voor inhuur voor het bestemmingsplan buitengebied van € 200.000.

Conclusie van deze rapportage is dat er nu geen structurele begrotingsruimte richting de programmabegroting 2020-2023 is, zelfs een structureel tekort.

De uitkomsten van de meicirculaire zijn erg bepalend voor onze toekomstige financiële positie. Voor de zomer zullen we op basis van de meicirculaire de financiële positie actualiseren.

Op weg naar een sluitende begroting

Het is van belang om de programmabegroting 2020-2023 meerjarig sluitend te maken. Vanuit financieel solide beleid is dit noodzakelijk. Gezien de forse kostenstijgingen in het sociaal domein is dat een opgave. We willen daarom een aantal onderzoeksrichtingen formuleren richting de kadernota en programmabegroting 2020-2023.

Analyse van de kostenstijgingen en keuzemogelijkheden

De forse kostenstijgingen in het sociaal domein zijn gebaseerd op het voorzetten van het bestaand beleid. We willen richting de kadernota en programmabegroting 2020-2023 in beeld brengen wat de keuzemogelijkheden zijn om het tekort in te kunnen perken. Dit vergt een goede analyse van de kostenstijgingen, we werken dit de komende maanden uit voor de onderdelen jeugdhulp, Wmo 2015, regiotaxi en de bijzondere bijstand. De uitwerking hiervan bieden we u aan via een raadsinformatienota.

Tekorten sociaal domein

De VNG is met het Rijk in gesprek over de tekorten in het sociaal domein omdat er landelijk forse tekorten zijn, met name op het gebied van jeugdhulp. De VNG geeft aan dat er wellicht compensatie komt. Of en hoeveel compensatie er zou kunnen komen is nog onduidelijk. De besluitvorming over de voorjaarsnota van het Rijk is eind april, dan bepaalt het Kabinet waar ze extra geld voor uit trekken. In de maanden daarna zal de VNG een reactie sturen naar de tweede kamer.

Richting de begroting is het dus de vraag of er extra geld komt. De VNG adviseert om rekening te houden met verschillende scenario's.

Analyse van mogelijke voordelen

In deze rapportage zijn met name veel nadelen weergegeven die een structureel effect hebben vanuit de jaarrekening om er voor te zorgen dat we tijdig rekening kunnen houden met de financiële tekorten. We zien echter beperkte voordelen terug omdat deze pas goed zijn in te schatten bij het opstellen van de begroting. We gaan richting het opstellen van de programmabegroting 2020-2023 nadrukkelijk aan de slag met het analyseren van mogelijke voordelen op het gebied van omgevingsvergunningen, inkomensregelingen (BUIG), peuteropvang, mogelijkheden op het gebied van onderwijsachterstandenbeleid en de rentekosten.

Wat kunnen we minder doen?

Afhankelijk van de uitkomsten van de eerdergenoemde onderzoeksrichtingen en de uitkomsten van de meicirculaire onderzoeken we richting de begroting wat we minder kunnen gaan doen om de begroting sluitend te krijgen. Hier informeren we de raad in de Kadernota 2020-2023 verder over.

30-ontwikkelingen

Totaaloverzicht 3O-ontwikkelingen

In de volgende tabel geven we een overzicht van de 3O-ontwikkelingen per programma. Daarna geven we per programma een toelichting.

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten
- is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten

bedragen x € 1.000

Programma	2019	2020	2021	2022
Programma 1. Zorg en welzijn	1.966	2.926	2.954	2.954
Programma 2. Werk, inkomen en onderwijs	707	89	89	89
Programma 3. Ontmoeten, sport en cultuur	0	-37	-37	-36
Programma 5. Zuinig op ons klimaat	0	37	37	36
Programma 6. Vitale economie	0	0	0	0
Programma 7. Mobiliteit	0	0	0	0
Programma 8. Aantrekkelijk wonen in Oss	0	0	0	0
Programma 10. Besturen in verandering van tijden	0	0	0	0
Totaal 3O-ontwikkelingen	2.673	3.015	3.043	3.043

3O-ontwikkelingen per programma

Programma 1. Zorg en Welzijn

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten

- is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Uitvoeringskosten jeugd centrumgemeente	38	21	21	21
Inkoopkader Jeugdzorg	746	1.727	1.727	1.727
WMO ontwikkelingen begeleiding en individuele ondersteuning	957	953	981	981
Wonen met ondersteuning	359	600	0	0
Onttrekking uit algemene reserve	-359	-600	0	0
Regiotaxi	225	225	225	225
Totaal 30-ontwikkelingen	1.966	2.926	2.954	2.954

Toelichting 30-ontwikkelingen

Uitvoeringskosten jeugd centrumgemeente

We hebben extra geld nodig voor de uitvoering van de jeugdzorg. Het gaat om € 38.000 in 2019 en jaarlijks € 21.000 vanaf 2020. De gemeente 's-Hertogenbosch is centrumgemeente in deze regio. Zij voert alle taken rondom jeugdzorg voor ons uit en heeft hier een aparte uitvoeringsorganisatie voor. Het budget voor de uitvoering is sinds 2015 niet meer aangepast. Er is nu voor het eerst weer een prijsindex toegepast. Daarnaast zijn de kosten in 2019 eenmalig hoger door hogere accountantskosten voor de controle van 2018. Verder zijn er in 2019 eenmalige kosten om de inkoop van de jeugdzorg vanaf 2021 voor te bereiden. De jeugdzorg wordt vanaf 2021 opnieuw aanbesteed. Daar zijn voorbereidingskosten voor nodig.

Inkoopkader Jeugdzorg

We hebben extra geld nodig voor de inkoop van jeugdzorg. Het gaat om € 746.000 in 2019 en jaarlijks € 1.727.000 vanaf 2020. Het zorggebruik in onze regio is in 2018 opnieuw gestegen, landelijk zien we hetzelfde beeld. Daarom verhogen we de budgetten voor 2019 en verder. Daarnaast zijn de budgetten in 2019 en 2020 verhoogd met loon- en prijscompensatie. We zien ook vanaf 2019 een verdere kostenstijging van de uitgaven voor de LTA's (Landelijk Transitie Arrangement) en trajecten voor meer- en maatwerk. Daarnaast zijn in 2020 de eerste effecten van de transformatie-opgave ingerekend. Dat beperkt de stijging van de kosten vanaf 2020. Maar we zien nog de nodige risico's bij de jeugdzorg. We noemen hier de belangrijkste. De realisatie van de transformatie-opgave is nog onzeker. De praktijk moet uitwijzen welke effecten gerealiseerd worden en of de zorg daadwerkelijk goedkoper wordt. Daarnaast wordt de jeugdzorg vanaf 2021 opnieuw ingekocht. Daarbij wordt onder andere onderzoek gedaan naar de tarieven voor de verschillende vormen van jeugdzorg. Het was eigenlijk de bedoeling om vanaf 2020 via nieuwe inkoopssystematiek het knelpunt van volle aanbieders en niet gecontracteerde aanbieders op te lossen. Omdat dit vertraging heeft opgelopen hebben we ook in 2020 hier nog kosten voor. Verder heeft het Rijk opdracht gegeven voor een onderzoek naar de budgetten die gemeenten hebben voor de uitvoering van de jeugdzorg. Er wordt getoetst of gemeenten voldoende budget hebben. De uitkomsten van het onderzoek worden in het tweede kwartaal van 2019 verwacht.

WMO ontwikkelingen dagbesteding en individuele ondersteuning

We hebben een nadeel op de uitgaven voor Wmo ondersteuning (dagbesteding en individuele ondersteuning) van afgerond € 1 miljoen structureel. De uitgaven waren in 2018 al fors gestegen. Daarom hebben we bij de programmabegroting 2019-2022 al een nadeel van € 700.000 structureel gemeld. De stijging zet zich ook in 2019 verder door blijkt uit de cijfers van het eerste kwartaal van 2019. Het gaat om een stijging van totaal 10,66% ten opzichte van eind 2018. Deze stijging heeft een aantal oorzaken. Als eerste stijgt het aantal cliënten dat instroomt met 9,16%. Als tweede zijn de tarieven geïndexeerd met 1,5%, dit veroorzaakt een kostenstijging van € 130.000. Hier krijgen we via de meicirculaire compensatie voor. Ook zien we een verdere toename van maatwerkguiden (naast de bestaande producten) in 2019. Daarnaast zien we nog een risico doordat er een werkachterstand van 8 weken is bij de toegang waardoor de aantallen en uitgaven verder zullen stijgen in 2019. Dit is een risico dat we nog niet financieel vertaald hebben. Bij de programmabegroting 2020-2023 komen we mogelijk hierop terug.

Wonen met ondersteuning

Voor het project wonen met ondersteuning ramen we een onttrekking uit de algemene reserve van € 359.249 in 2019 en € 600.000 in het jaar 2020. Deze bedragen zouden we onttrekken in het jaar 2018 maar omdat het project vertraging heeft opgelopen komen de werkelijke lasten en dus ook de onttrekkingen uit de reserve in latere jaren. Per saldo is deze wijziging budgettair neutraal.

Regiotaxi

We hebben een nadeel bij de Regiotaxi van € 225.000. In december 2018 is de raad geïnformeerd dat de kosten van de regiotaxi in 2019 gaan stijgen met 11,6%, ongeveer € 150.000, als gevolg van gunning aanbesteding GR Kleinschalig Collectief Vervoer Regio Brabant Noordoost. Daarin is ook besloten om voorlopig de verhoogde kilometer- en BTW tarieven en NEA index niet door te berekenen aan de gebruiker. De kosten van 2019 stijgen echter harder dan verwacht. In de jaarrekening van 2018 zagen we een stijging van het aantal gereden kilometers en het aantal gereden ritten. De stijging zit vooral in de WMO gebruikers. In de oude prognose was hier geen rekening mee gehouden. Ook is er geen rekening gehouden met het effect van het niet verhogen van de eigenbijdrage van de gebruikers. Op basis van de nieuwe prognose verwachten we hogere kosten van € 270.000 en hogere inkomsten van € 45.000. Per saldo geeft dit een nadeel van € 225.000. De komende tijd gaan we onderzoeken welke maatregelen er moeten komen om de stijging van de kosten te kunnen beperken.

Programma 2. Werk, inkomen en onderwijs

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten

- is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Leerlingenvervoer	-150	-150	-150	-150
Uitvoeringskosten WWB	0	-156	-156	-156
VSO Sonnewijser	462	0	0	0
Ontwikkeling Bijzondere Bijstand	395	395	395	395
Totaal 30-ontwikkelingen	707	89	89	89

Toelichting 30-ontwikkelingen

Leerlingenvervoer

We hebben een structureel voordeel op het onderdeel leerlingenvervoer van € 150.000. In 2018 zagen we een afname van het aantal ritten en dus een afname van de kosten. We verwachten geen verdere daling in 2019.

Uitvoeringskosten WWB

We stellen voor de begroting voor de uitvoeringskosten van de WWB vanaf 2020 structureel te verlagen met € 155.789 omdat de jaarlijks verwachte stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden uitblijft.

VSO Sonnewijser

We hebben extra kosten voor de tijdelijke huisvesting van VSO de Sonnewijser. Het gaat om een bedrag van € 462.000. In het kader van de wettelijke plicht om passende onderwijshuisvesting te bieden, verhuist bij VSO de Sonnewijser de unit vervolgonderwijs naar Staringstraat 4. De unit arbeid/stage verhuist naar Gerrit van de Veenstraat 24. Voor ingebruikname van deze gebouwen voor tijdelijke huisvesting is het noodzakelijk om bouwkundige voorzieningen te treffen. Dit gaat om aanpassingen voor brandveiligheid, dakwerk en schilderwerk. De totale kosten worden geraamd op € 462.000.

Ontwikkeling Bijzondere Bijstand

We hebben een nadeel vanaf 2019 van € 395.000 op het onderdeel bijzondere bijstand. In de jaarrekening van 2018 zagen we een toename van het gebruik van bijzondere bijstand. We verwachten dat dit een structurele stijging is. Oss heeft een gedegen en ruimhartig armoedebeleid. We slagen er steeds beter in inwoners met een laag inkomen te bereiken. Met gerichte maatregelen proberen we hen te ondersteunen. We zetten in om het niet-gebruik terug te dringen. Hierdoor hebben we veel inwoners met een laag inkomen bereikt. Ook maken meer mensen met een laag inkomen gebruik van de collectieve zorgverzekering en daarnaast doen meer mensen een beroep op de individuele inkomenstoeslag. Verder groeit het aantal mensen in beschermingsbewind en/of zijn ze onder curatele gesteld. Tot slot zien we een stijging van de kosten voor aanvullende bijstand van inwoners onder de 21 jaar. Dit komt voornamelijk door beschermde woonvormen. De lage norm die er staat voor mensen jonger dan 21 jaar is niet toereikend voor de kosten van deze leefvormen. Deze toename zorgt er voor dat we onze budgetten bij moeten stellen met € 395.000.

Programma 3. Ontmoeten, sport en cultuur

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten

- is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Advieskosten verbouw Raadhuis Ravenstein	16	0	0	0
Ottrekking uit reserve IVB	-16	0	0	0
Budget aanpassen openbare ruimte rondom stadion Top Oss Talentencampus	0	-37	-37	-36
Totaal 3O-ontwikkelingen	0	-37	-37	-36

Toelichting 3O-ontwikkelingen

Advieskosten verbouw Raadhuis Ravenstein

We stellen € 16.000 beschikbaar voor de kosten van advies voor het verbouwingsplan van het Raadhuis in Ravenstein. Het bedrag wordt uit de reserve IVB gehaald, er is geen aanvullend budget nodig.

Budget aanpassen openbare ruimte rondom stadion Top Oss Talentencampus

We verlagen het budget voor onvoorziene uitgaven voor het sportterrein Hescheweg/Talentencampus met afgerond € 37.000 om de kapitaallasten voor de aanpassingen in de openbare ruimte rondom het terrein aan te passen (zie hiervoor de 3O-ontwikkeling 'Aanpassing openbare ruimte station Top Oss Talentencampus' in programma 5).

Programma 4. Dynamisch stadscentrum

Dit programma heeft geen 3O-ontwikkelingen.

Programma 5. Zuinig op ons klimaat

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten

- is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Aanpassing openbare ruimte rondom stadion Top Oss Talentencampus	0	37	37	36
Totaal 3O-ontwikkelingen	0	37	37	36

Toelichting 3O-ontwikkelingen

Aanpassing openbare ruimte rondom stadion Top Oss Talentencampus

We stellen een investeringskrediet beschikbaar van in totaal € 323.500 voor de aanpassing van de openbare ruimte rondom station Top Oss Talentencampus. Dit is nodig voor de aanleg van de wand met poorten en het plaatsen van het hekwerk onder de B en D tribune en de aanleg van 135 parkeerplaatsen en 37 tijdelijke parkeerplaatsen. De jaarlijkse investeringslasten van ongeveer € 37.000 per jaar betalen we uit het budget voor onvoorziene uitgaven voor het sportterrein Hescheweg/Talentencampus, zie hiervoor de 3O-ontwikkeling 'Budget aanpassing openbare ruimte stadion Top Oss Talentencampus' in programma 3.

Programma 6. Vitale economie

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten

- is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Subsidie haven Oss	3.573	0	0	0
Onttrekking uit reserve Quick Wins Binnenhavens	-3.573	0	0	0
Gedeeltelijke aflossing lening BOM	-138	0	0	0
Storting in reserve Economie	138	0	0	0
Totaal 30-ontwikkelingen	0	0	0	0

Toelichting 30-ontwikkelingen

Subsidie haven Oss

We sluiten dit jaar een subsidieovereenkomst met de Osse Overslagcentrale. Dit kost ons € 3.573.000. Dit stond gepland voor 2018 maar is uitgesteld tot 2019. Wij betalen dit uit de reserve Quick Wins Binnenhavens.

Gedeeltelijke aflossing lening BOM

We ontvangen dit jaar een bedrag van € 138.000 van de BOM (Brabantse Ontwikkelings Maatschappij). Zij lossen hier mee een gedeelte af van de lening die wij verstrekt hebben voor Bioconnection. Dit betekent dat het risico op deze lening verlaagt. Daarom verlagen we ook de voorziening die is ingericht om het risico financieel af te dekken.

Storting in reserve Economie

We storten een bedrag van € 138.000 in de reserve Economie. We hebben een voordeel doordat we een deel van de voorziening voor de lening van Bioconnection hebben laten vrijvallen. Deze voorziening hebben we eerder gevormd uit de reserve economie. De gemeenteraad heeft destijds besloten dat wanneer er een terugstorting plaatsvindt dit weer in de reserve economie gestort moet worden. Daarom storten we het bedrag nu terug in deze reserve.

Programma 7. Mobiliteit

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten

- is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Projecten Havenstraat en Osseweg	360	0	0	0
Onttrekking uit reserve Mobiliteit	-360	0	0	0
Dagtarief parkeren	175	20	20	20
Onttrekking uit reserve Mobiliteit	-175	-20	0	0
Onttrekking uit reserve Parkeren	0	0	-20	-20
Totaal 30-ontwikkelingen	0	0	0	0

Toelichting 30-ontwikkelingen

Projecten Havenstraat en Osseweg

De projecten Havenstraat en Osseweg voeren we dit jaar uit, dit was gepland in 2018 maar is uitgesteld tot 2019. We onttrekken hiervoor een bedrag van € 360.000 uit de reserve Mobiliteit.

Dagtarief parkeren

We passen de begroting voor parkeren aan. Dit doen we omdat we de pilot laag dagtarief parkeren in het centrum van Oss niet verlengen. De pilot zal per 1 juli 2019 stoppen. Het dagtarief zal per 1 juli 2019 wijzigen van € 2,50 naar een 4-uurs tarief. Het dagtarief wordt € 4. Dit betekent dat we door deze pilot tot juli € 127.500 minder opbrengsten hebben. Voor de periode van juli tot en met december hebben we een minder opbrengsten van € 47.500 en vanaf 2020 € 95.000 lagere opbrengsten. Daarnaast voeren we een gratis half-uur ticket op het parkeerterrein Raadhuisshof (achter het gemeentehuis) in. In het najaar van 2019 voeren we het kenteken parkeren gefaseerd in. We verwachten hierdoor extra opbrengsten van € 75.000 per jaar. Het verwacht tekort in 2019 van € 175.000 en het verwacht tekort van € 20.000 in 2020 zal ten laste van de reserve Mobiliteit worden gebracht. Het structurele tekort vanaf 2021 van € 20.000 komt vooralsnog ten laste van het parkeerbedrijf. De begroting is hierdoor niet meer in evenwicht (kostendekkend). In 2020 zullen we dit in de evaluatie meenemen.

Programma 8. Aantrekkelijk wonen in Oss

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten

- is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Budgetten windpark Elzenburg-de Geer	-303	0	0	0
Storting in reserve Ontwikkeling windpark	303	0	0	0
Totaal 30-ontwikkelingen	0	0	0	0

Toelichting 30-ontwikkelingen

Budgetten windpark Elzenburg-de Geer

We passen de budgetten voor het windpark Elzenburg-de Geer aan. Als eerste ontvangen we een bedrag van € 430.000 van Raedthuys. We hebben afgesproken om dit bedrag in de reserve Ontwikkeling windpark te zetten. Daarnaast hebben we vorig jaar voor dit windpark minder kosten gemaakt dan geraamd. Hierdoor is er een bedrag van € 127.385 in de reserve Ontwikkeling Windpark blijven zitten. Wij willen dit bedrag nu gebruiken als budget voor 2019. Het vraagt geen extra budget omdat we dit bedrag uit de reserve halen.

Programma 9. Veilige omgeving

Dit programma heeft geen 3O-ontwikkelingen.

Programma 10. Besturen in verandering van tijden

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten

- is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Project intensievere aanpak voor mensen met een zorgprofiel	160	0	0	0
Onttrekking uit de algemene reserve	-160	0	0	0
Projectbudgetten e-dienstverlening 2019	343	0	0	0
Onttrekking uit de reserve E-dienstverlening	-343	0	0	0
Experiment regelluw	0	92	0	0
Onttrekking uit reserve Wonen, welzijn en zorg	0	-92	0	0
Vervanging Noodstroomaggregaat gemeentehuis	0	0	0	0
Laaggeletterdheid	0	0	0	0
Totaal 30-ontwikkelingen	0	0	0	0

Toelichting 30-ontwikkelingen

Project intensievere aanpak voor mensen met een zorgprofiel

We ramen een onttrekking van € 160.000 uit de algemene reserve voor de project intensievere aanpak voor mensen met een zorgprofiel. De gemeenteraad had hiervoor voor 2018 € 180.000 beschikbaar gesteld. Door vertraging met het opstarten van het project, loopt het project door in 2019. In 2018 is € 20.000 reeds uitgegeven. Daarom ramen we in 2019 een onttrekking van € 160.000.

Projectbudgetten e-dienstverlening 2019

We hebben in de jaarrekening 2018 diverse restantbudgetten uit het programma e-dienstverlening in de reserve gestort. Dit gaat om een bedrag van € 343.000. Deze halen we nu weer uit de reserve en voegen we toe aan de diverse projectbudgetten. Hierdoor kunnen de projecten in 2019 verder uitgevoerd worden. Daarnaast hebben we het algemene projectbudget van € 150.000 verdeeld over diverse projecten.

Experiment regelluw

We begroten een onttrekking van € 92.105 uit de reserve Wonen, welzijn en zorg voor het jaar 2020. We hebben van de Raad € 300.000 gekregen voor het uitvoeren van het experiment "Zelf aan het stuur en op maat" over de jaren 2017, 2018 en 2019. Dit experiment is pas later in 2017 (september) van start gegaan en zal het ook nog een deel van 2020 doorlopen. Hiermee krijgt het zijn afgesproken doorlooptijd van 3 jaar. Eind 2019/begin 2020 zal de universiteit van Tilburg de eindevaluatie opleveren. Aansluitend zullen we in 2020 de Raad informeren en adviseren. De deelnemers van het experiment blijven totdat de gemeenteraad besloten heeft, deelnemer en de bijbehorende dienstverlening krijgen.

Vervanging Noodstroomaggregaat gemeentehuis

We stellen voor om een investeringsbedrag van € 60.000 beschikbaar te stellen voor de vervanging van de noodstroomvoorziening. De oude voorziening was niet meer toereikend voor het onder spanning houden van de belangrijke ruimten en apparatuur in het gemeentehuis. Er is een investeringsbedrag nodig van € 60.000, de hieruit volgende investeringslasten vangen we op binnen het huisvestingsbudget gemeentehuis.

Laaggeletterdheid

We nemen incidenteel € 60.000 op voor financiering aanpak laaggeletterdheid. De kosten 2019 betalen we uit de te ontvangen gelden van het Europees Sociaal Fonds (ESF). Hiermee kan de coördinatie vanuit het Taalhuis gecontinueerd worden zoals is afgesproken in het plan van aanpak Laaggeletterdheid 2017-2018. Tevens kunnen we hiermee gerichte taalactiviteiten ontwikkelen. Deze ESF-gelden zijn vrij besteedbaar en daarom hebben we geen extra geld nodig.

Programma 11. Financieel solide

Dit programma heeft geen 3O-ontwikkelingen.

Budgettaire neutrale wijzigingen

In de volgende tabel geven we een overzicht van de budgettaire neutrale wijzigingen per programma. Dit zijn wijzigingen die niet inhoudelijk van aard zijn en per saldo geen geld kosten. Deze wijzigingen zijn programma-overstijgend en moeten daarom volgens de voorschriften van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) inzichtelijk gemaakt worden. Wijzigingen boven de € 100.000 lichten we kort toe.

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten

- is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten

bedragen x € 1.000

Programma	2019	2020	2021	2022
Programma 1. Zorg en welzijn	27	27	27	27
Programma 2. Werk, inkomen en onderwijs	-190	-34	-34	-34
Programma 3. Ontmoeten, sport en cultuur	68	72	72	72
Programma 5. Zuinig op ons klimaat	263	320	342	980
Programma 6. Vitale economie	21	20	20	20
Programma 7. Mobiliteit	1	10	28	45
Programma 8. Aantrekkelijk wonen in Oss	-377	-335	-292	-292
Programma 9. Veilige omgeving	2	2	2	2
Programma 10. Besturen in verandering van tijden	486	501	501	612
Programma 11. Financieel solide	-302	-582	-666	-1.433
Totaal budgettaire neutrale wijzigingen	0	0	0	0

Toelichting wijzigingen boven de € 100.000

- In het kader van de Oplosagenda Beschermd wonen heeft de Raad gelden beschikbaar gesteld. De raad heeft in 2019 een budget van € 195.000 voor extra beleids capaciteit op het gebied van beschermd wonen beschikbaar gesteld. We willen dit geld verdelen over de jaren 2019 tot en met 2021 voor uitbreiding van de beleids capaciteit. Ook is € 100.000 ingezet voor verbetering van de toegang. Dit zetten we in voor extra capaciteit bij de afdeling Zorg. Beide bedragen werden betaald uit de reserve beschermd wonen (reeds eerder besloten).
- We verhogen de formatie voor de uitvoering van schuldhulpverlening. Dit omdat we besloten hebben om het budgetbeheer via de Plangroep uit te faseren en meer zelf te gaan uitvoeren. De kosten van € 112.000 worden overgeheveld naar het personeelsbudget.
- De gereserveerde kosten voor de uitvoering van de bijstand zetten we dit jaar in voor extra coaching/training van teams in het sociaal domein (€ 156.000).
- We passen de begroting aan op basis van taakverschuiving bij ODBN. We zien een afname van de vergunningsverlening en een toename van de toezichtstaken. Hierdoor verschuiven de kosten van circa € 0,3 miljoen naar programma 5 van programma 8.
- Het besluit van de gemeenteraad in de programmabegroting 2019-2022 in verband met het verhogen van de investeringsvolumes voor vervangingen openbare ruimte is nu administratief verwerkt in de begroting (verhoging investeringslasten, inzet beschikbare stelpost programma 11 en verhogen uitvoeringskosten programma 10).

- We onttrekken diverse bedragen aan de stelpost loon- en prijscompensatie binnen programma 11. Het gaat om een bedrag van circa € 280.000 per jaar. Het gaat hierbij om prijsstijgingen voor energiekosten van het vastgoed, vastgoed onderhoud, cultuurtechnisch werk sport, inhuur IBN voor schoonmaak en beheer sporthallen, indexering kosten regiotaxi, inloopfunctie GGZ, OZB etc. Ook zit hierin een verhoging van het bouwkostenkrediet van MOSA van € 96.500 door gestegen bouwkosten. De jaarlijkse lasten hiervan zijn circa € 4.000.

Overige ontwikkelingen

In de volgende tabel geven we een overzicht van de overige ontwikkelingen. Deze lichten we daarna toe.

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten
 - is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten
 bedragen x € 1.000

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Verlenging pilot straatcoaches	120	0	0	0
Verlenging pilot straatcoaches uit post onvoorzien	-120	0	0	0
Opheffen reserve ISV	-270	0	0	0
Afromen reserve beheerkosten startersleningen	-300	-200	-180	0
Inhuur voor bestemmingsplan buitengebied	200	0	0	0
Totaal overige ontwikkelingen	-370	-200	-180	0

Toelichting overige ontwikkelingen

Verlenging pilot straatcoaches

We stellen voor om € 120.000 op te nemen in de begroting 2019 voor het verlengen van de pilot van de straatcoaches per 1 mei 2019 tot en met december 2019. In de gemeenteraad van 28 februari 2019 is een motie "behoud straatcoaches in Oss" unaniem aangenomen. Het bedrag is nodig om het gehele jaar de straatcoaches aanwezig te laten zijn in de straten van Oss. Omdat er geen specifiek budget beschikbaar is willen we deze kosten betalen uit de post onvoorzien van de begroting 2019.

Opheffen reserve ISV

We stellen voor om € 270.000 uit de reserve ISV vrij te laten vallen. Deze reserve was bedoeld voor stedelijke vernieuwing op basis van het meerjarige ontwikkelprogramma dat de raad heeft vastgesteld en op basis van het bestuursakkoord met de provincie Noord-Brabant. Het ontwikkelprogramma is tot een einde gekomen en de eindrapportage ISV-3 heeft in 2015 plaatsgevonden. Het overgebleven geld wordt dus niet meer ingezet voor dit ontwikkelprogramma. We laten daarom een bedrag van € 270.000 vrijvallen in 2019.

Afromen reserve beheerkosten startersleningen

We stellen voor om de reserve Beheerskosten startersleningen vrij te laten vallen. Met het verstrekken van de startersleningen hebben wij een reserve gevormd om de beheer- en de rentevrije renteperiode te betalen. Door het versneld aflossen van veel leningen dalen vooral de beheerkosten. Deze ontwikkeling hebben we geanalyseerd en daaruit leiden we af dat we de reserve af kunnen bouwen. We laten € 300.000 in 2019, € 200.000 in 2020 en € 180.000 in 2021 vrijvallen.

Inhuur voor bestemmingsplan buitengebied

We stellen voor om € 200.000 beschikbaar te stellen voor het bestemmingsplan buitengebied. Het voornemen was om dit bestemmingsplan nog voor de zomer vast te laten stellen. Maar naar aanleiding van de bespreking van het ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied Oss – 2019' in de opiniërende vergadering van 17 januari 2019 in de Commissie Ruimte, hebben we vertraging opgelopen tot het voorjaar 2020. In de raadsinformatiebrief d.d. 19 februari 2019 over de voortgang van het bestemmingsplan buitengebied hebben wij een aantal onderzoeken aangekondigd, met name:

- We gaan met een kritische houding door het ontwerpbestemmingsplan om te bezien welke regels geschrapt, vereenvoudigd of verkort kunnen worden.
- We gaan na of en waar de provinciale Verordening Ruimte meer mogelijkheden biedt dan het ontwerpbestemmingsplan.

- We onderzoeken of het mogelijk is in het bestemmingsplan meer binnenplanse afwijkingen en wijzigingen op te nemen.
- We onderzoeken of de in de commissievergadering geopperde experimenteerbepaling, in de vorm van een min of meer algemene afwijkingsregeling, mogelijkheden biedt voor meer flexibiliteit.
- We onderzoeken de aanbevelingen uit het rapport 'reflectie voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Oss 2017' van bureau Over Morgen.
- We analyseren de ingediende zienswijzen en bezien welke trends hieruit te destilleren zijn, welke aanleiding zijn om het ontwerpbestemmingsplan aan te passen.

Deze onderzoeken worden naar verwachting in de opiniërende commissie van 20 juni 2019 voorgelegd. Vervolgens moeten we het bestemmingsplan aanpassen aan de uitkomsten van deze opiniërende commissie en moeten zienswijzen worden behandeld. De onderzoeken en de aanpassingen van het ontwerpbestemmingsplan vertaalt zich in 3 medewerkers die zich 9 maanden langer (en fulltime) bezig houden met dit plan. Hiervoor huren we 2 fulltime krachten in om deze medewerkers tijdens deze periode te vervangen. Dit kost ons € 200.000 extra.